

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

Quomodo vitium superbiæ se habeat ad alia vitia. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

mentum etiam bonorum. Vnde quidam sapiens ait Alexandro, quum agnosceret eum superbum: Deus præsto est largiri sapientiã, sed non habes vbi eam recipias. Quod autem superbia bona falsificet, patet per hoc, quod ea quæ sunt de genere bonorum, si ex superbia procedãt, vt scilicet fiant propter vanam gloriam, non sunt meritoria, inuò demeritoria, & videtur homo diues esse, & nihil habet. vnde Bernardus: Magna virtus humilitas, sine cuius obtentu nõ solum virtus nõ sit, sed etiam in superbiam erumpit. Quod etiã superbia bona inquinat, patet per illud Poëta: Inquinat egregios adiuncta superbia mores. vnde quidam: Si tibi gratia, si sapientia, formæque detur, Inquinat omnia sola superbia si comitetur. Superbia est velut quædã vestis maculata, qua superbi se & suos induunt. vnde Ecclesia. 14. Qui communicauerit superbo, induet superbiam. Et valde mirum est de superbo qui super omnia amat honorem, quomodo vestem ita maculatam vult induere, quæ quicquid in eo est, maculat: Præterea qui ipse vestem istam pallio humilitatis operiat, iuxta illud Grego. Gloriosa res est humilitas, qua si palliari appetit superbia, vilescat. Mirum est, quomodo superbus vestem superbiæ ex toto non deponit, & vestem humilitatis non assumit.

Quomodo vitium superbiæ se habeat ad alia vitia.

CAP. II.

Sequitur videre quomodo vitium superbiæ se habeat ad alia vitia. Notandum ergo quod vitium superbiæ quasi rex est vitiorum. Vnde maximum peccatum vocatur in Psal. vbi dicitur, Emundabor à delicto maximo: id est, à superbia, dicit glo. Et coronam dicitur habere, sed maledictam. De qua legitur Esaiæ 27. Væ coronæ superbiæ. Et ad modum regis quando hoc vitium venit ad aliquem, non solum venit, sed adducit magnam societatem vitiorum. Vnde Ecclesiasti. 10. Initium omnis peccati est superbia. Qui tenuerit illam, adimplebitur maledictis: id est, vitiis. vbi dicit glo. De superbia nascuntur hæreses, schismata, detractiones, inuidia, verbositas, iactantia, & contentiones, & huiusmodi. Bernardus, Initium omnis peccati & causa totius perditionis est superbia. Propterea quisquis es qui salutem tuam studes operari aduersus hanc, super caput tuum cornu crucis habere memento, vt non eleueris in superbiam. Hoc vitium etiam ad modum regis magnas expensas requirit, ita quod superbis hominibus non sufficiunt episcopatus, archiepiscopatus, vel regna. vnde Ecclesiasti. 21. Domus quæ nimis locuples est, ad nihilabitur superbia. Et quum superbia maiores expen-

expensas requirat, quam cætera vitia: tamè minus vtilitatis habet. Ex vitio quæ pertinent ad concupiscentiam carnis vel concupiscentiam oculorum, consequitur vtilitas saltem corporis: superbia autem animæ nocet, corpori verò non videtur prodelle, vnde Sapien. 5. dicunt damnati in inferno: Quid profuit nobis superbia, aut diuitiarum iactantia quid contulit nobis? Vitium superbiæ postquam dominium habet in aliquo, non amittit illud de facili: neut reges de facili nõ amittunt castrum, quod semel possident, quia potenter illud defendunt. Vnde Eccle. 3. Synagogæ superbiorum non erit sanitas. Si in tanto timore & angustia sunt infirmi, quum infirmitas eorum incurabilis esse dicitur, in quanto timore deberent esse qui vitio superbiæ laborant, quum Spiritus sanctus dicat eis, quod vitium illud nõ sanetur? Vitium etiam superbiæ caput est antiqui serpentis, cuius capitis contritioni maximè est insistendum. vnde dictum est Gen. 3. serpenti de muliere, quæ ecclesia tenet figuram, Ipsa conteret caput tuum. Serpens modica percussione capitis extinguitur. Si autem capiti parcat, frustra cætera membra eius percutiuntur: amputata autem cauda, nihilominus viuunt. Similiter frustra alia vitia à se amputare nititur, qui superbiã in se relinquit. vnde Hierony. Lubricus est antiquus serpens, & nisi capite teneatur, totus statim illabitur. Et Eccle. 21. Quasi à facie colubri, fuge peccatum. In colubro caput præcipuè fugimus: sic superbia præcipuè fugienda est, quæ est caput vitiorum. De hoc capite potest intelligi illud Eccle. 30. Non est caput nequius super caput colubri. Contrito hoc capite, cætera vitia facile extirpantur. vnde Ioannes Chrysostomus: Tolle hoc vitium vt non velint homines apparere hominibus, & sine labore omnia vitia rescedant. Vitium superbiæ est primogenitus Pharaonis, in morte cuius filij Israël liberantur. Goliath in fronte percussus à Dauid cecidit in facie suam, & præualuit Dauid aduersus eum, vt legitur 1. Reg. 17. Sic qui superbiã quæ caput diaboli est, in se viriliter percusserit, aduersus diabolum præualebit. Superbia etiam turris est Babel. De qua legitur Genes. 11. cuius culmen attingit cælum: quia hoc vitium etiam cælestes viros & spirituales impugnat: iuxta illud Gre. Superbia natione cælestis appetit mentes. Cætera vitia quando sunt cum superbia, se habet sicut domus iuxta turrim, quæ nõ de facili expugnatur, quia turris defendit eam: sic vitia quæ sunt cum superbia, de facili non expugnatur, quia ea superbia defendit: sicut patet in vsurariis & raptoribus qui ab vsuris & rapinis cessare nolunt: quia si ab eis cessā-

rent, inter vicinos suos honorificè viuere non possent, vt ipsi dicunt. vnde manifestum est, q̄ superbia peccatum rapinæ & vitiæ cōseruat in eis. Ideo necesse esset vt prædicator conareret diruere turrim superbiæ in talibus personis, qua diruta nulla pars castrorū huiusmodi se teneret. Superbia primo animā aggreditur, & vltima cessat ab eius impugnatione. vnde sup̄ illud Psal. Si mei non fuerint dominati &c. dicit gl. Vitiū superbiæ vltimū est redeuntibus ad Deum, & primum recedētib. Aliis vitiis in fugam conuersis, sola superbia in campo remanet, non cessat ab impugnatione hominis dum ipse v̄uit. vnde quidam: Qui bene pugnaris, cum cuncta subacta putaris, Quæ prius infestas, vincenda superbia restat. Superbia fuit primū peccatū, iuxta illud Eccl. 10. Initium omnis peccati est superbia. Etiā non videtur aliquod peccatū esse absq; superbia: quia omne peccatū est aut ex omissione, aut ex transgressione: & in vtroque casu non videtur esse sine inobedientia, quæ nō videtur esse sine superbia. Vnde nullum peccatū videtur esse sine superbia. Et vt breuiter dicamus, superbia est causa omnis peccati. Vnde dicit Gl. super illud Psal. Si mei nō fuerint dominati. &c. Superbia est initium omnis peccati, & causa: qua qui caret, verò est immaculatus.

Quomodo superbia se habeat ad diabolum.

C A P. III.

NOrandum, quòd superbia signum est quo diabolus suos distinguat ab alijs. Vnde legitur Iob 41. de ipso, q̄ ipse est rex super omnes filios superbiæ. Et Gre. Euidētissimum signum reproborum, superbia est: humilitas, electorum. Cū ergo quam quisq; habeat cognoscitur, sub quo rege militat inuenit. Vnūquisque quasi quēdam titulum portat operis, quo facile ostendat sub cuius seruiat potestate rectoris. vnde in magno dolore & timore esse debet, qui se cognoscit superbum. Superbia est velut quādam imago diaboli. Vnde homo superbus expressè est similis diabolo: iuxta illud Greg. Apostata angelus similitudine efficitur homo, dum homo hominibus similis esse dedignatur. Diabolus etiā in homine superbō quiescit quasi ad vmbra. Superbia enim velut mons est, soli iustitiæ oppositus, lumen gratiæ repellens, vnde vmbra facit diabolo. De qua vmbra legitur Iob 40. Sub vmbra dormit. Superbus est etiā munitio diaboli ferè inexpugnabilis, eò quòd in altitudine montis superbiæ situs sit.

Quomodo se habeat superbus ad proximum.

C A P. IIII.

Superbus coangustat proximum, dum se dilatat: & dum se ei præponit, quasi quoddam onus ei imponit. De dilatione super